

Nr 1 år 2000, årgång 18

FLASKPOSTEN

Så är det nu dags för ett nytt nummer av vår tidning. Detta nummer delas ut till de närvarande på sista träffen före sommaruppehället och skickas per post till de övriga medlemmarna. Så ju fler som dyker upp ju billigare blir ju våra portokostnader.

Vi har som vanligt haft våra träffar första torsdagen varje månad. Det har tillkommit en del nya medlemmar, så vi har varit ganska många på varje träff. Det har varit mellan 10-15 som har suttit och pratat, fikat och framför allt byggt och varit flitiga. Vad jag har sett har Roslagsskutor av varierande slag varit på modet i år, men undertecknad har knäpat vidare med "Ariel" som nu börjar bli färdiga.

Det har kommit några nya tidningar från EASIB med en del fina ritningar som vi skall ta med i tidningen, så att även medlemmar utanför Stockholm kan få del av dem.

Björn har lovat att fixa tröjor, både T-shirts och collegetröjor, med vårt klubbmärke på. Leverans blir så snart beställningarna kommit in d.v.s. någon gång under sommaren. Göran Forss har lovat att samla in alla beställningar och även att sända ut tröjor till de som beställt. Kostnad för en T-shirt är kr: 110:- och för en collegetröja kr: 187:- inkl. porto och emballage. Sätt in pengar på Görans personkonto 351028-0393 ch skriv på talongen vilken sort, färg och storlek och glöm för all del inte att skriva ert namn och adress, så blir det lite lättare för Göran. Beställningen bör vara Göran tillhanda senast 30/6 2000.

Vi har ett par SL, förlåt numera Busslinkanställda, i klubben. Vi har pratat om att kanske göra en bussresa någonstans för att titta på något intressant. Ni kan väl fundera ut ett resmål, inte alltför avlägset, och höra av er till undertecknad. Kostnad för bussen är 0 kronor och förare finns ju så kostnaden för resan blir minimal. Kom med förslag så får vi diskutera och enas.

Jag vill också tala om att det blir ytterligare en kurs i höst. Den blir också på tisdagar men på eftermiddagen och vänder sig framför allt till pensionärer. Är det några seniorer som tycker att det verkar intressant så anmäl er till Eva Hult. Jag tänkte maximera antalet till 10 st då jag blir ensam "magister" för Kaj måste ju se till att lag och ordning råder i Stockholm.

Återstår bara att vi önskar varandra en schön sommar med många vackra tomglass. Vi ses i höst den första torsdagen i September dvs den 7/9 2000.

Åsa

EN FLASKSKEPPARHISTORIA

Den store äventyraren och sanningsvitnet Olle Strandberg berättade en gång — jag vet inte om han har skrivit ner historien — om hur han en gång blev inbjuden till två gamla sjömän och flaskbåtbyggare i Gamla Stan. Dom skulle just sjösätta en av sina stolta skapelser och ville att Olle skulle närvara vid den högtidliga festen, där falukorv och renat stod på menyn. Det var ett mycket stiligt tremastat fartyg som låg inne i flaskan och endast resandet av masterna med hjälp av de långa trådarna, som hängde ut ur flaskhalsen, återstod. Den ene av gubbarna var så darrhånt, att hans enda medverkan vid konstverkets skapande bestod i att hålla i lös gips och hålla buteljen i sina darrande händer, så att ett naturligt vågskvalp i miniatyr uppstod i gipset, kring den tärla vilande fullriggaren. Gipset hade vid festens början inte hunnit torka, varför man beslöt sig för att vänta med mastresningen till efter supén. Denna blev mycket animerad och någon mastresning kom aldrig att äga rum, utan alla närvarande somnade in. Mitt i natten vaknade den darrige gubben, darrigare och törstigare än någonsin och Trevade i mörkret efter brännvinspavan, men råkade ta fel och började halsa flaskan med båten i. Olle och övriga närvarande vaknade av ett fruktansvärt gurglande ljud... I ilfart förde Olle den stackars gubben till sjukhus. Mannen var nästan blå i plåten och gipsrester och trådar hängde ut ur munnen och blandade sig med hans grånande skäggstubb. Läkarna förstod snabbt att gubben måste ha fått något i halsen och försökte avlägsna detta något genom att dra i tåtarna, varvid fullriggarens tre stolta master reste sig och kvävde den stackars gamle sjömannen. Tragiskt — men dock en värdig hädanfärd för en beckbyxa!

Mottag detta tips:
Akta dej för gips!

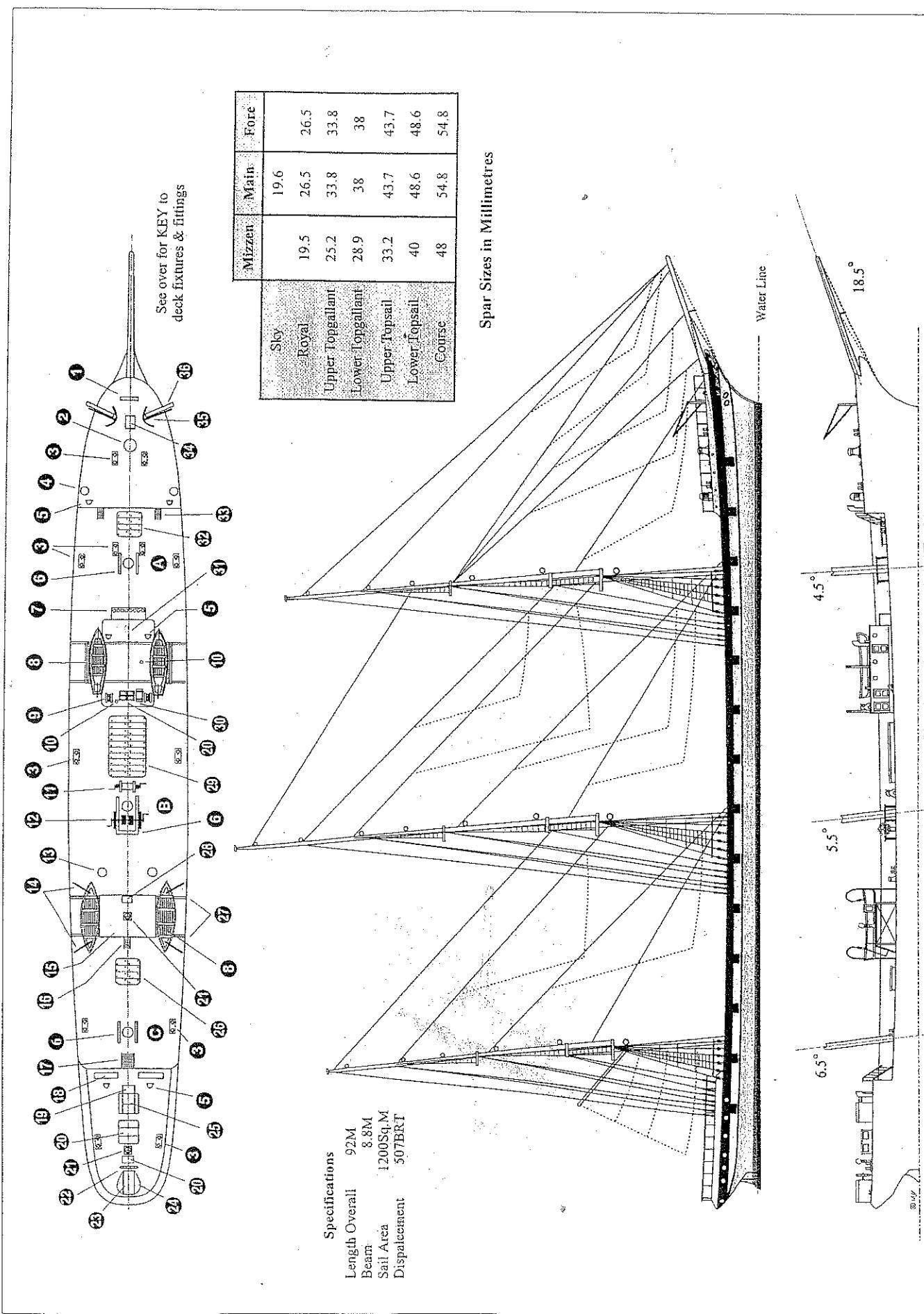
Berättad av

Hans Alfredson

CROMDALE

Donaldson Rose & Co. Aberdeen (Scale 1:500)

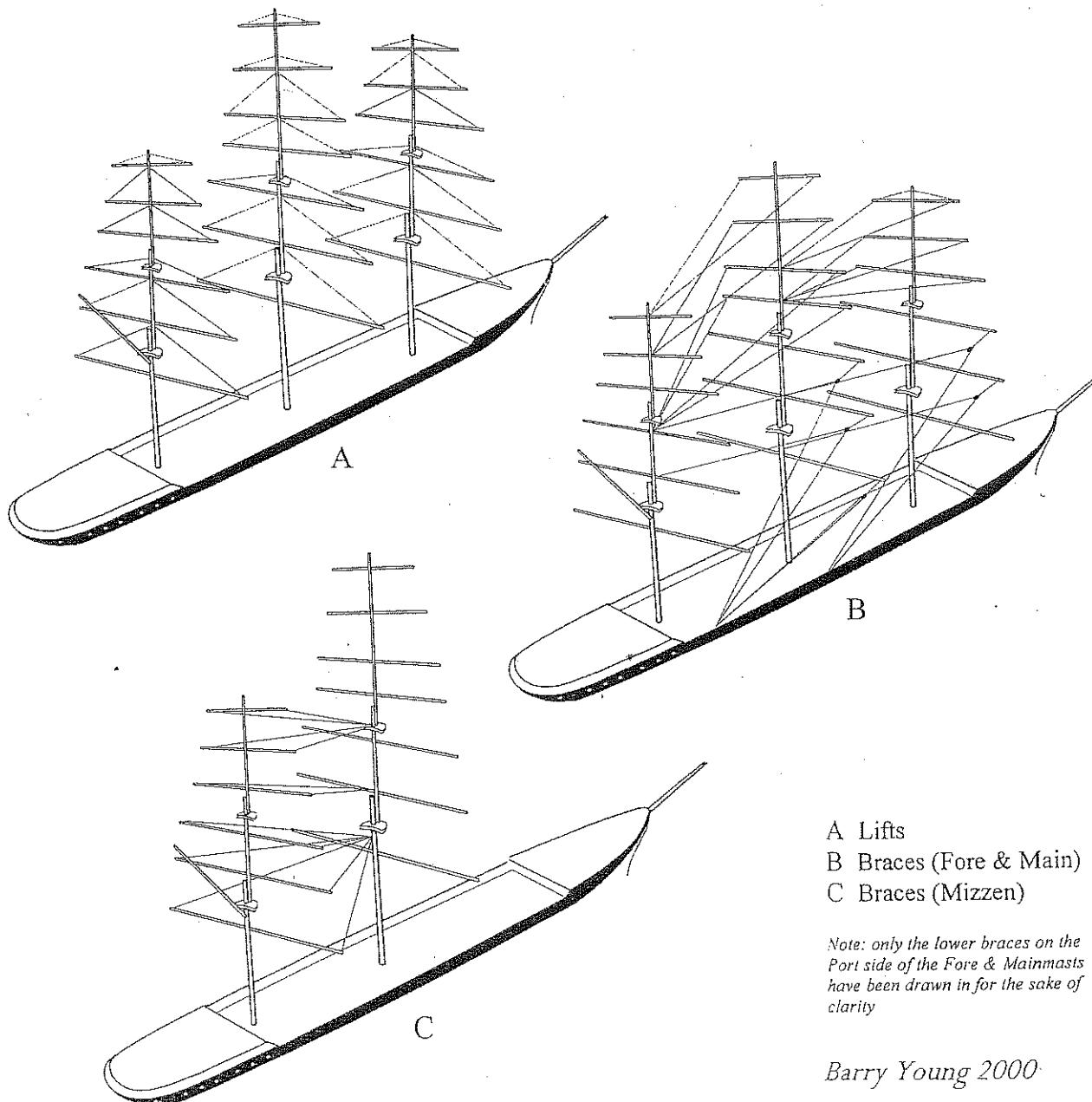
Built 1891 by Clyde & Barclay Curle Co Ltd.

Colour Scheme:

Hull:-	Blue grey with black and white portband. White sides to the Turtle-Back Poop. Red boot-topping.
Deckhouse:-	White with wooden fittings and wooden planked roof. White cowl ventilators, water tank, skylight, wire reels, boat skids and ship's boats. Black stove pipes.
Livestock pen:	White roof and sides, wooden front with row of teak buckets on top.
Navigation Deck:	Wooden deck, white boat skids, meat safe, boats and steelwork. Teak binnacle with gold top.
Deck Fittings:	Black mooring bitts and bilge pump. White navigation lighthouses and dolly winch. Dark green capstans. Teak fife rails and ladders. Beige cargo hatches with dark green combing. Wooden deck with dark green waterways.
Poop Deck:	White wheel box, skylight and companion, all with wooden roofs. White meat safe, chicken coops and cowl ventilators.
Masts & Spars:	White lower masts, bowsprit, lower yards and lower topsail yards. The rest of the spars - wood.

Rigging the Lifts & Braces:

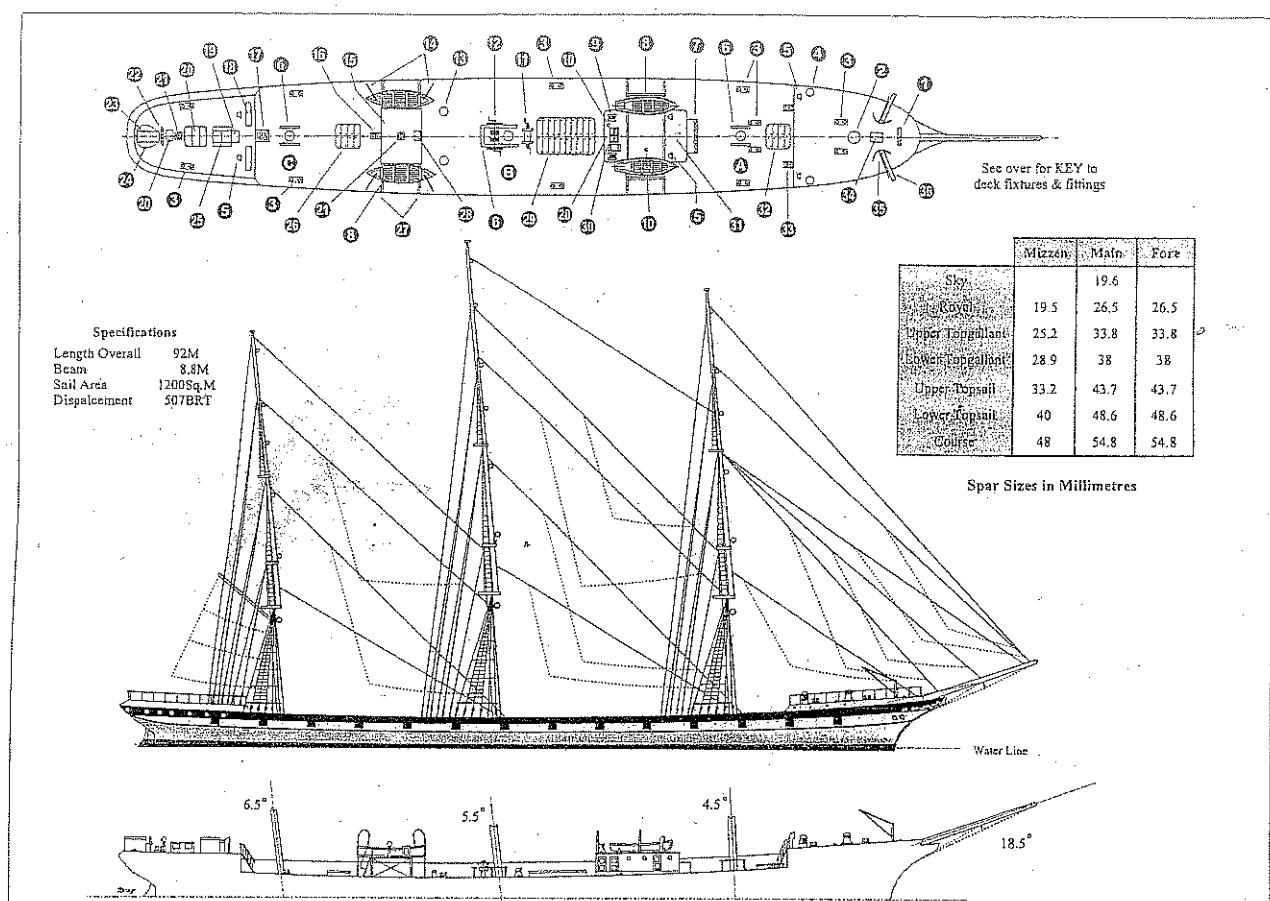
A Lifts
B Braces (Fore & Main)
C Braces (Mizzen)

Note: only the lower braces on the Port side of the Fore & Mainmasts have been drawn in for the sake of clarity

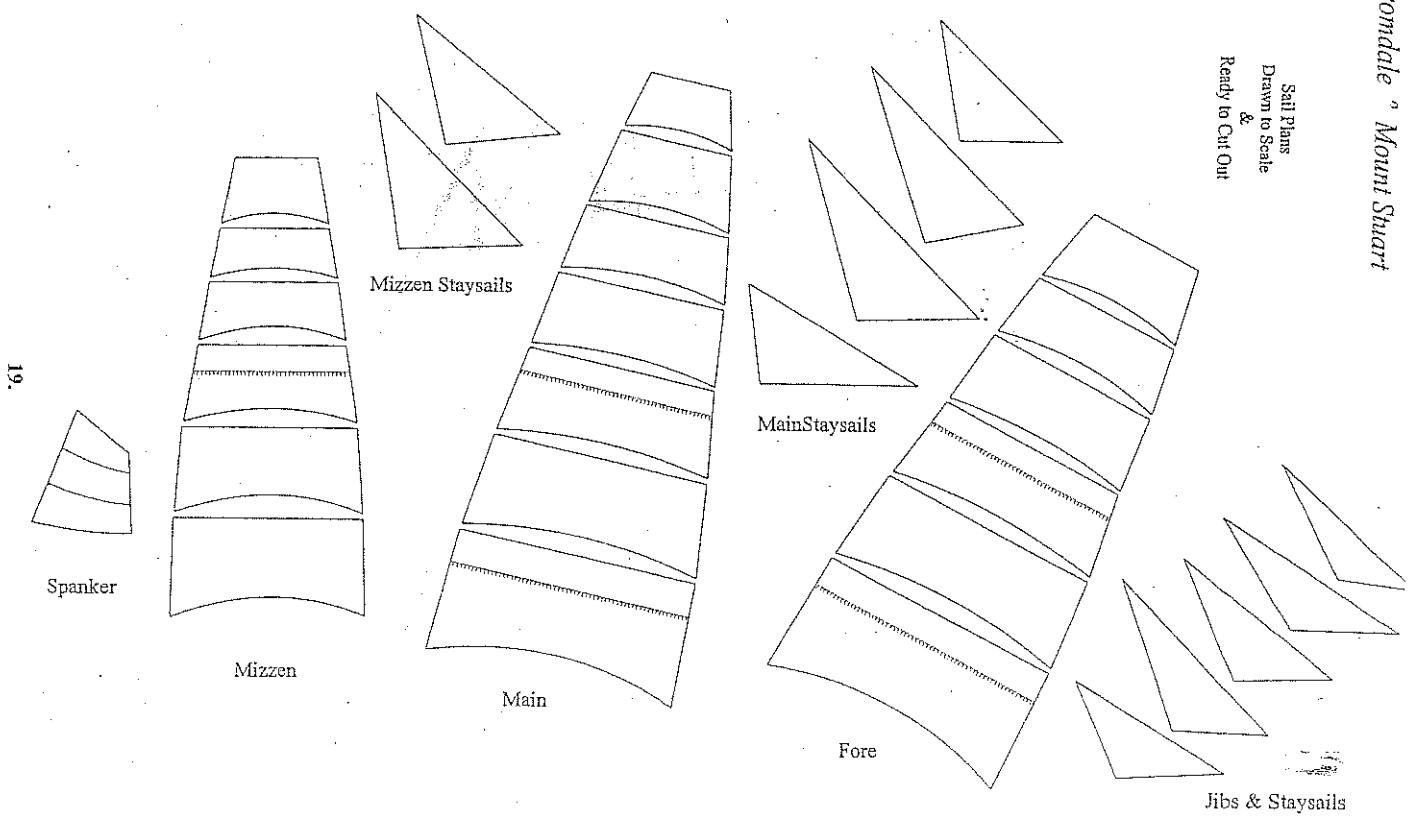
Barry Young 2000

Bibliography:

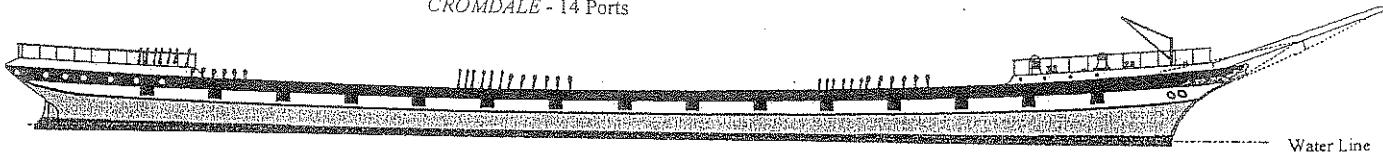
The feature was inspired by the article - Modelling the Mount Stuart by R.A. Wilson, Model Shipwright No. 27, March 1979.
Facts figures and spar dimensions were gleaned from - Deep Water Sail by Harold A Underhill, Brown Ferguson & Son, Glasgow, ISBN 0 85174 172 X
Idea for the 3D deck detail was taken from an article by A Vincent in the Rose da Vents.

Cromdale "Mount Stuart

MOUNT STUART - Sister Ship to the *CROMDALE*
 Exact in every detail except the number of painted ports on the portbands
MOUNT STUART - 15 Ports
CROMDALE - 14 Ports

1	Belaying Pin Rail	13	Capstan Winch	25	Companion with Slatted Wooden Seats either Side
2	Main Capstan	14	Davits	26	Aft Cargo Hatch
3	Mooring Bits	15	Raised Navigation Platform	27	Boat Skids
4	Navigation Lighthouses	16	Ladder	28	Small Meat Safe
5	Cowl Ventilator	17	Ladder to Poop Deck	29	Main Cargo Hatch
6	Fife Rail	18	Chicken Coops	30	Fresh Water Tank
7	Livestock Pen with Wooden Fire Buckets on Top	19	Meat Safe	31	Deck House
8	Ship's Boat	20	Skylight	32	Forward Hatch
9	Wire Reel	21	Binnacle	33	Ladder to Fo'c'sle
10	Stove Pipe	22	Ship's Wheel	34	Hatch
11	Dolly Winch	23	Wheel Box	35	Anchor
12	Bilge Pump	24	Wooden Grating	36	Cathead

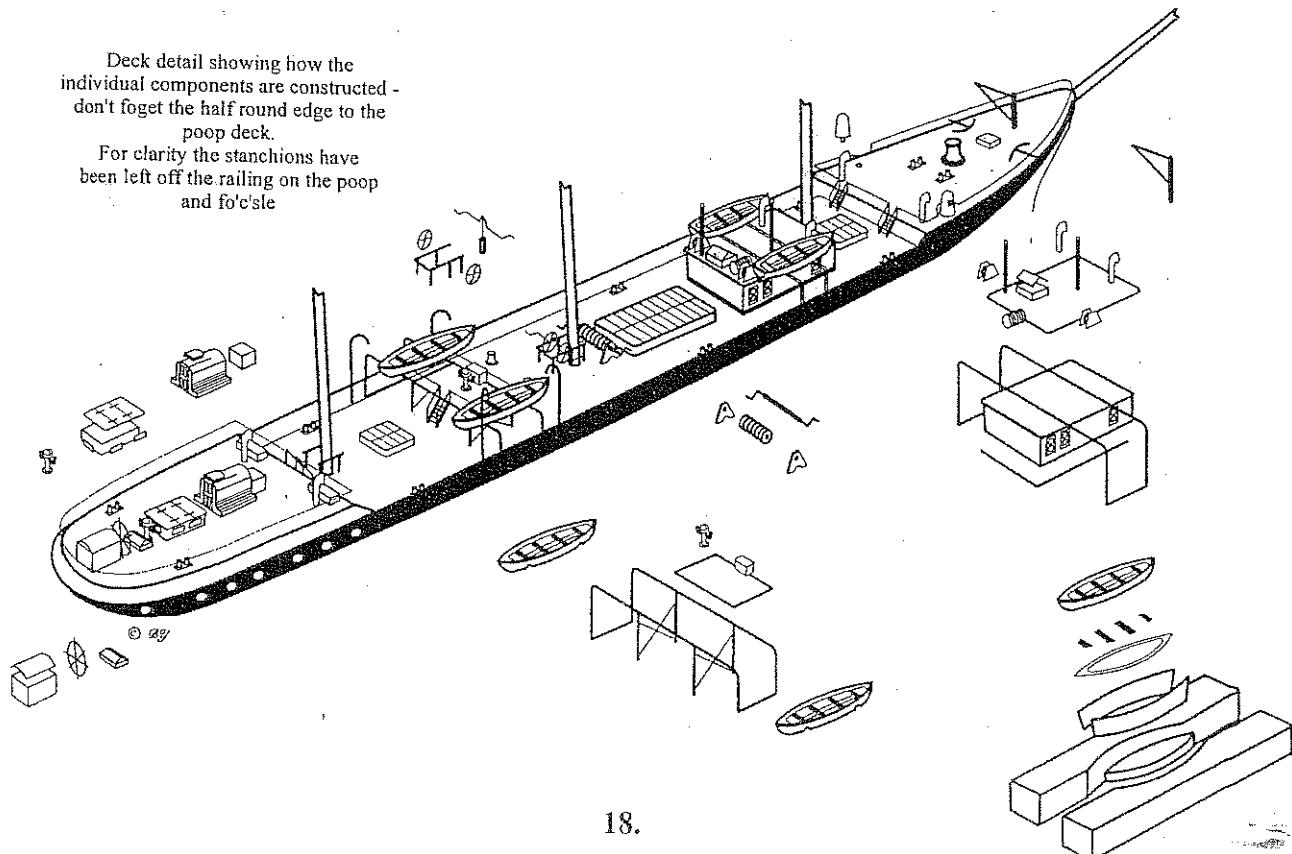
Key to Deck Fixtures & Fittings

Potted History: The *CROMDALE* and *MOUNT STUART*, unlike the vast majority of sister ships, had exactly the same specifications, displacement and layout. Built by Clyde & Barclay Curle Co. Ltd., in 1891 - they were the last two ships designed and built specifically for the Australian Wool Trade. Both vessels remained under the ownership of Donaldson, Rose & Co., of Aberdeen throughout the whole of their working lives.

After twenty two years service the *CROMDALE* was the first to disappear from the shipping lists; when, in 1913 in dense fog, she ran aground on the rocks at Bass Point near the Lizard and was wrecked. The *MOUNT STUART* continued to ply her trade up to the point where she could just no longer compete with steam. After 34 years sterling service, and still with many good years left in her, she was sadly broken up for scrap.

Deck detail showing how the individual components are constructed - don't forget the half round edge to the poop deck.

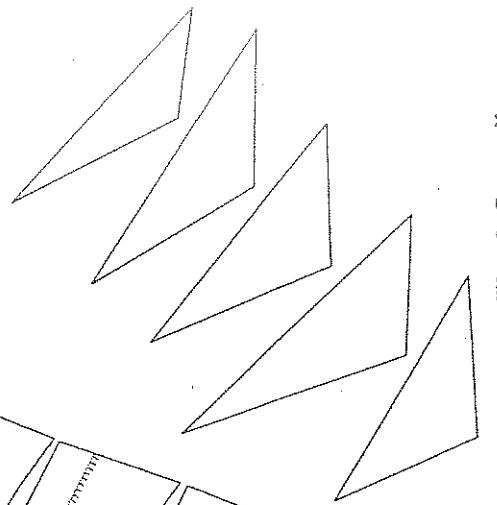
For clarity the stanchions have been left off the railing on the poop and fo'c'sle

Cromdale & Mount Stuart

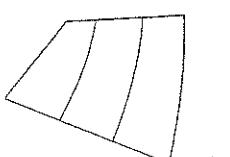
Sail Plans
Drawn to Scale
&
Ready to Cut Out

Jibs & Staysails

Fore

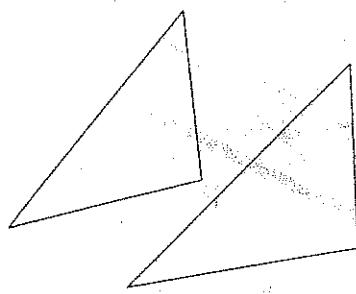
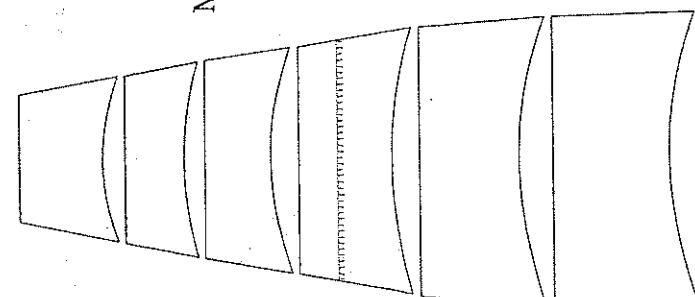
MainStaysails

Mizzen

Main

Mizzen Staysails

Sail Plans
Drawn to Scale
&
Ready to Cut Out

Byggtips för WASA

Jag tillverkade Wasa i två delar, varvid skrovet delades horisontellt på längden. Snittytan går ifrån bogsprötets infästning i skrovet och följer bordläggningen, så att man slutar mitt igenom den nedre lanterninen. Se separat ritning. Skeppet är för högt för att gå in i en flaska utan delning.

Bogspröret fästs i underdelen och utgör tillsammans med nedre lanterninen styrning för överdelen. Den undre delens övre sida urfräses 1-2 mm för att ge rum för masterna i övre delen.

Den övre delen fräses ur, så att relingen får rätt höjd. Glöm ej att överst på relingen skall sitta ett ”staket”, som lämpligen skall tillverkas av sytråd.

Kanonportarna utgörs av svarta fyrtor, som målas på skrovet. Ett huggjärn (specialtillverkat för ändamålet) används för att få lika stora kanonportar och hindrar färgen från att flyta ut.

Akterspegelet görs lämpligen av lös plywood som limmas fast på övre delen.

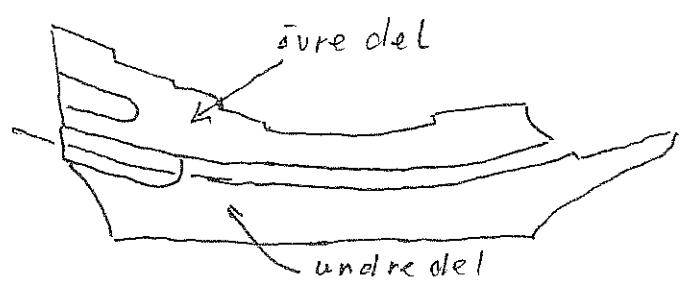
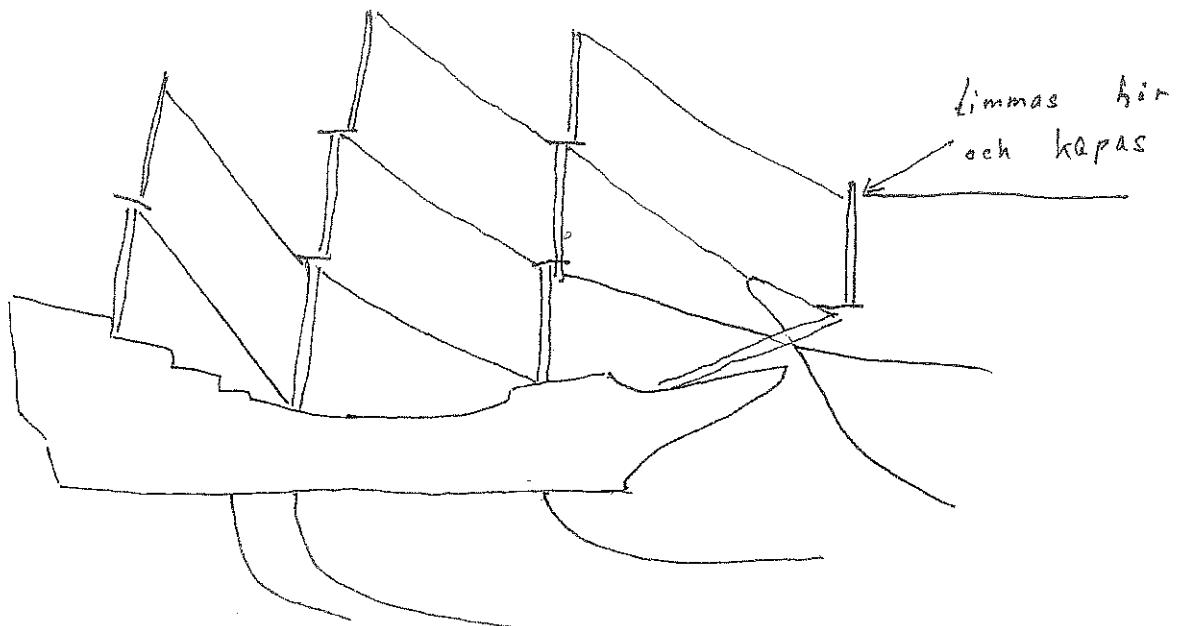
Trådarna tas ut genom större hål i nedre delen och limmas i botten innan båten fästes i flaskan. På sidan av båten i ena ändan av rårna fästs trådöglor, som tillverkas runt en knappnål innan de fästes på nocken resp. fästes i hål på skrovet.

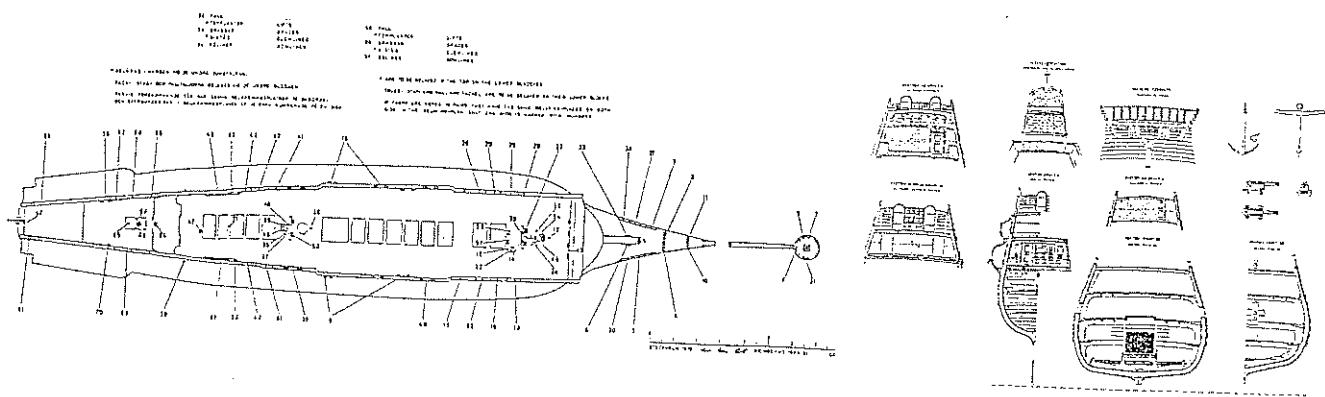
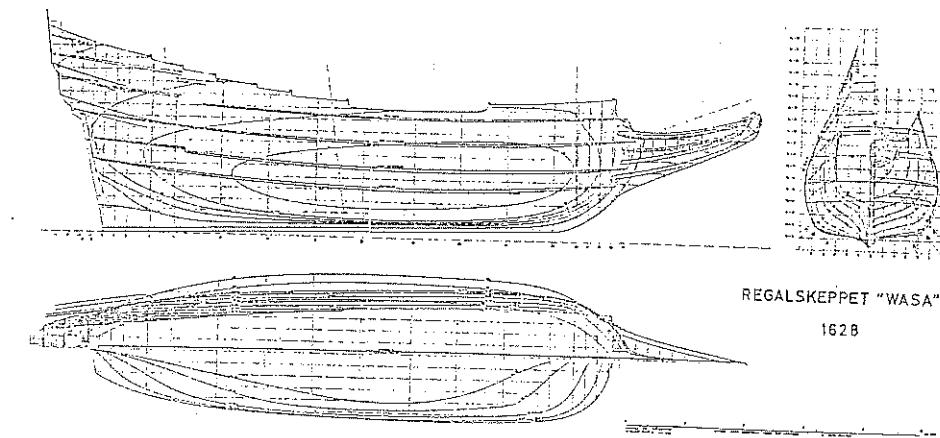
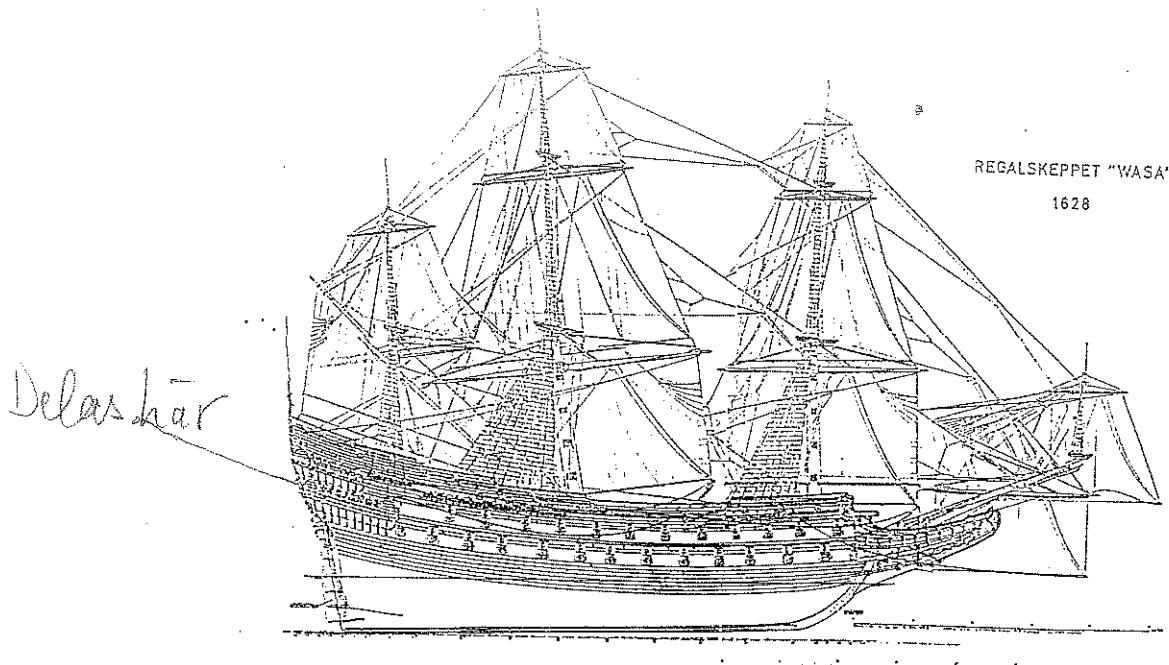
Ett antal av brassarna skall löpa fritt på den längsgående riggen före resning av riggen. Därefter spännes de och limmas fast. Dessa öglor görs genom att syträden skjuts i i sig själv runt en knallnål och limmas. En förenklad form av splitsning m.a.o.

Samtliga utsmyckningar kan tillverkas av guldtråd eller målas direkt på skrovet.

Sjösättningen skedde genom att överdelen med fast rigg fördes in i flaskan varefter underdelen fördes in. Därefter limmades delarna ihop och den längsgående riggen limmades och kapades. Nästa moment var att spänna ut resterande trådar för skot och rigg. Sedan fästes båten i sjön och till slut sattes flaggorna på plats.

Per Melin

Special kork

